

เครื่องจัดยาเนกประสงค์เพื่อชุมชน โดย : กานต์ดา บุญเถื่อน

เจ้าหน้าที่สาธารณสุขศรีสะเกษ พัฒนาอุปกรณ์จัดยาจากวัสดุเหลือใช้ หวังแก้ปัญหาคารปนเปื้อนยาจากกระบวนการจัดยาแบบเดิมที่ใช้ถาด

นายกัณธรณ์ วงศ์พิทักษ์ นักวิชาการสาธารณสุข 7ว สำนักงานสาธารณสุข จ.ศรีสะเกษ กล่าวว่า เครื่องจัดยาจากวัสดุเหลือใช้หลังนำไปใช้จัดยาเม็ดและยาน้ำในสถานีอนามัย 9 แห่งครอบคลุมพื้นที่ อ.อุทุมพรพิสัย จ.ศรีสะเกษ พบว่าเจ้าหน้าที่พึงพอใจลดเสี่ยงในการปนเปื้อนของยาแต่ละชนิดได้ดี

“เครื่องจัดยาที่พัฒนาขึ้นเป็นการประยุกต์ขึ้นจากวัสดุอุปกรณ์เหลือใช้เช่น กรวยใส่น้ำ สายยางใส ขนาดตั้งแต่ 0.5 เซนติเมตรขึ้นไปตามขนาดเม็ดยาที่ต้องจัด วาล์วสำหรับปิดเปิดน้ำ ถังใส่นม ขนาดประมาณ 7 ลิตร และประกอบเป็นเครื่องจัดยาทั้งแบบน้ำและเม็ดก่อนที่จะส่งต่อให้คนไข้รับไปกินที่บ้าน”

สายยางที่เสียบเม็ดยานักวิจัยจะเจาะและนำพลาสติกมาคั้นไว้เป็นช่วงๆ เพื่อแบ่งเม็ดยาที่จะบรรจุต่อครั้งแทนการนั่งนับทีละเม็ด และสามารถบรรจุของได้เร็วขึ้น ส่วนยาน้ำก็สามารถเปิดวาล์วบรรจุลงขวดสำเร็จได้เลย

นักวิจัย กล่าวอีกว่า หากเจ้าหน้าที่ต้องจัดยาเม็ดหลายชนิดในวันเดียวกันก็สามารถทำได้โดยใช้สายยาง 1 สายต่อถ้วยยา 1 ชนิด เช่น ยาพาราเซตามอล ยาลดน้ำมูก ยาแก้ไอเสบ ส่วนยาน้ำก็บรรจุลงในถังใส่น้ำเพาะถ้วยยา และใช้สายยางจำเพาะชนิดของยาไม่มีการใช้ปนกัน เช่น ยาน้ำแก้ไอ คาลาไมน์ ทาแก้คัน เป็นต้น

ขณะนี้เครื่องจัดยาต้นแบบมีราคาต้นทุน 200 บาท นับว่าคุ้มค่ากว่ามากเมื่อเทียบกับเครื่องนำเข้าที่มูลค่าหลาย 10 ล้านบาท อีกทั้งไม่ต้องใช้พลังงานไฟฟ้า ทำให้สามารถกระจายไปยังสถานพยาบาลขนาดเล็กที่มีงบประมาณในการจัดการน้อยได้สะดวก รวมถึงการลดความเสี่ยงในการปนเปื้อนของผงยาในกรณีที่ใช้ถาดนับยาแบบเดิมได้ด้วย

“เครื่องจัดยาหลังนำไปทดลองใช้ในสถานีอนามัย อ.อุทุมพรพิสัย 9 แห่ง พบว่าลดการปนเปื้อนระหว่างถ้วยยาปฏิชีวนะและถ้วยยาสามัญทั่วไปได้ดี เจ้าหน้าที่สามารถทำงานได้สะดวกกว่าการใช้ถาดนับเม็ดยาซึ่งสถานีอนามัยบางแห่งอาจมีเพียง 1 ถาดเท่านั้นทำให้การจัดยาบางครั้งทำได้ไม่ทันกับจำนวนผู้เข้ารับการรักษาโดยเฉพาะในช่วงที่เกิดโรคระบาด”นายกัณธรณ์ กล่าว

ทั้งนี้ การพัฒนาเครื่องจัดยาได้รับทุนสนับสนุนจากสาธารณสุขอำเภออุทุมพรพิสัย โดยสิ่งที่นักวิจัยจะต่อยอดหลังจากนี้คือการปรับปรุงรูปแบบให้แข็งแรงขึ้น และทำเป็นระบบปิดเพื่อการป้องกันการปนเปื้อนมากที่สุด

เครื่องจัดยาเนกประสงค์ระดับชุมชนที่พัฒนาขึ้น หากได้รับการพัฒนาให้แข็งแรงและปรับปรุงรูปลักษณะให้สวยงามขึ้น อาจมีราคาต้นทุนที่แพงขึ้นแต่ไม่น่าจะเกิน 1,000 บาท และเชื่อว่าจะคุ้มอย่างมากเมื่อเทียบกับการนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มคุณภาพชีวิตให้ประชาชนในชุมชนได้จริง

ที่มา : <http://www.bangkokbiznews.com/home/detail/it/technology/20090526/45299/เครื่องจัดยาเนกประสงค์เพื่อชุมชน.html>